

Arvalis

Europalaan 24
6199 AB Maastricht Airport

Gemeenteraad van de gemeente Voerendaal
Postbus 23000
6367 ZG VOERENDAAL

Telefoon 06-53247831
Fax 0475-355777

www.arvalis.nl
mwouters@arvalis.nl

Datum	16 januari 2024
Betreft	Zienswijze ontwerpbestemmingsplan "Paraplu bestemmingsplan landschapselementen"
Ons kenmerk	20240116/[REDACTED]zienswijze
Uw kenmerk	-

Geachte Raad,

Tot mij heeft zich [REDACTED] gewend met het verzoek om namens hen een zienswijze in te dienen tegen het ontwerpbestemmingsplan "Paraplu bestemmingsplan landschapselementen" van de gemeente Voerendaal. Een machtiging van cliënt is bijgesloten. [REDACTED] exploiteert een grondgebonden melkveehouderijbedrijf (KvK nr. 61711268) en dit bedrijf is gelegen aan [REDACTED]

Het ontwerpbestemmingsplan "Paraplu bestemmingsplan landschapselementen" ligt tot en met 18 januari 2024 ter inzage en de inhoud geeft aanleiding tot het indienen van een zienswijze.

Aan onze zienswijze liggen de volgende motiveringsgronden ten grondslag:

Doelstelling ontwerpbestemmingsplan

Volgens de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan heeft het plan de doelstelling om "landschapselementen te behouden en herstel te waarborgen, is het noodzakelijk om de huidige situatie te bewaken en hierop te handhaven". Dit kan volgens u alleen als de huidige situatie duidelijk vastligt. "Het behouden en het mogelijk verbeteren van de landschapselementen is van grote waarde voor de kwaliteit van natuur en landschap. De doelstelling van Inventarisatie Landschapselementen Voerendaal is het creëren van een database waarin de bestaande situatie in het landelijke gebied van Gemeente Voerendaal is gedocumenteerd. Met deze inventarisatie zou Gemeente Voerendaal handhavend kunnen optreden als de kwaliteit van landschapselementen wordt aangetast".

Door het vastleggen van de huidige landschapselementen op detailniveau middels deskresearch en veldbezoeken e.d. worden niet alleen de soort landschapselementen en de locatie vastgelegd, maar ook de plantensoorten/samenstelling, precieze omvang, landschappelijke kwaliteit e.d.. Middels vastlegging van de huidige situatie kunt en wilt u handhavend optreden. Echter, landschapselementen zijn geen

statische maar levende elementen, welke zich in de loop der tijden ontwikkelen. Hoe gaat u hiermee om? Voor het uitvoeren van een werk of werkzaamheden behoudens bij normaal onderhoud of beheer of van ondergeschikte betekenis is sprake van een vergunningplicht.

Maar wat is normaal onderhoud en beheer of van ondergeschikte betekenis bij werkzaamheden aan landschapselementen, zoals bijvoorbeeld het terugsnoeien van hagen of singels in hoogte of breedte, het knotten of afzetten van bomen of bosjes, het uitdunnen van bosplantsoen en het maaien en snoeien van struweelranden?

Deze voorbeelden zijn voor de landschapselementen allemaal normale beheeractiviteiten. Hoe gaat u om met natuurlijke sterfte en hoe kunnen grondgebruikers dit aantonen? Voor ons is niet duidelijk hoe met de uitvoering van de regels wordt omgegaan, zijn de eigenaren/beheerders afhankelijk van de (ambtelijke) invulling en uitleg en leidt dit wederom tot extra administratieve werkdruk voor de grondgebruikers. Uw voorgestelde werkwijze geeft onrust en onduidelijkheid en zal veel capaciteit gaan vragen van het ambtelijke apparaat.

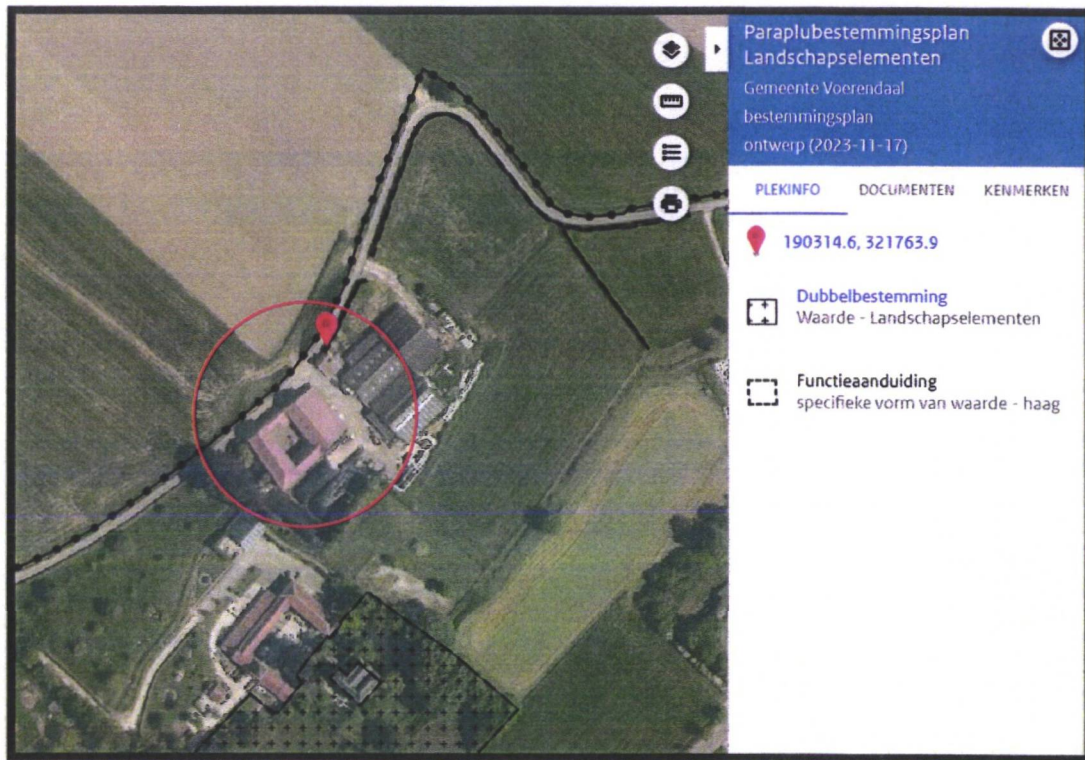
Projectgebied

Uit de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan (paragraaf 2.3.2.) blijkt dat u een aantal gebieden hebt uitgesloten voor de inventarisatie van de landschapselementen. Dit betreft o.a. snelwegen, spoorwegen en sportaccommodaties als ook eigendommen van Waterschap Limburg en Landgoederen.

Als reden voor de uitsluiting van de groenelementen rondom snelwegen, spoorwegen en sportaccommodaties geeft u aan dat deze geen historische landschappelijke waarde hebben en niet behoren tot het erfgoed dat beschermd wordt met de inventarisatie. Het betreft recent aangebrachte elementen ter aankleding van de locatie of als compensatie voor verwijderde groenelementen. Let wel, bij veel agrarische bedrijfslocaties is dit ook het geval en hebben de elementen voor met name de inpassing vaak geen historische landschappelijke waarde. Zo ook het landschapselement (haag) gelegen binnen het vigerend bestemmingsvlak 'Agrarisch – Agrarisch Bedrijf' van de agrarische bedrijfslocatie Kalfshofweg 1 te Klimmen als ook de landschapselementen in de directe nabijheid hiervan. Deze worden op basis van dit ontwerpbestemmingsplan beschermd en de landschapselementen rondom snelwegen, spoorwegen en sportaccommodaties niet.

Hier is duidelijk sprake van een rechtsongelijkheid. Dit geldt ook voor de eigendommen van Waterschap Limburg en Landgoederen.

Voornoemde hagen van cliënt zijn aangelegd op vrijwillige basis voor een goede inpassing van het bedrijf en worden zonder tegenprestatie onderhouden.

Uitsnede verbeelding nabij Kalfshofweg 1 Klimmen met dubbelbestemming 'Waarde-Landschapselementen' en de functieaanduiding 'specifieke vorm van waarde - haag'.

Inventarisatie en vastlegging

De geïnventariseerde landschapselementen zijn weergegeven in bijlage 1 t/m 5 behorende bij de toelichting van dit ontwerpbestemmingsplan en in beeld gebracht op basis van een achttal hoofd typologieën.

a.

De database met aanvullende gegevens en het beeldmateriaal zijn echter niet toegankelijk en niet te raadplegen. Deze gegevens zullen ongetwijfeld door u gebruikt gaan worden in het handhavingstraject. Het is zeer wenselijk dat deze gegevens door cliënt geraadpleegd én gecontroleerd kunnen worden op hun juistheid in het kader van onderhavig bestemmingsplan.

b.

In de bijlagen van de toelichting zijn inventarisatiekaarten opgenomen waarop gedetailleerd diverse landschapselementen zijn vastgelegd. In de directe nabijheid van de bedrijfslocatie op en nabij de gronden van cliënt zijn een aantal landschapselementen vastgelegd welke ons inziens niet beschermd dienen te worden.

Gelieve deze kaarten te verwijderen, daar deze als bijlage behorende bij de toelichting niet bindend zijn en voor onrust zorgen. Deze kaarten zullen ons inziens ook als uitgangspunt gaan dienen in een handhavingstraject en dit toont aan dat volledige transparantie van de vastgelegde landschapselementen noodzakelijk is.

Bestemmingsplan Buitengebied 2013 versus ontwerpbestemmingsplan

In het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 2013 is een dubbelbestemming 'Waarde-landschapselementen' opgenomen met een vergunningplicht voor het vellen, rooien, dempen, egaliseren, afgraven of verwijderen van landschapselementen, dan wel het verrichten van werkzaamheden die ernstige beschadiging, het versterven of de verdwijning van landschapselementen tot gevolg hebben. Dit geldt niet voor normaal onderhoud en beheer, werkzaamheden van ondergeschikte betekenis of in het kader van het normale bodemgebruik.

In de praktijk is het aantal vastgelegde objecten in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 2013 met deze dubbelbestemming beperkt. Het aantal en de omvang van landschapselementen is de laatste decennia toegenomen *zonder dwingende maatregelen of handhavend optreden*. Door de huidige (maatschappelijke) inzichten maar zeker ook door een stimuleringsbeleid waarbij ANLb-overeenkomsten kunnen worden afgesloten voor een groot deel van de landbouwpercelen (doch niet allen) tegen een redelijke jaarvergoeding, is de huidige resp. verbeterde staat van landschapselementen binnen de gemeente Voerendaal bereikt. Dit wil niet zeggen dat niets is verdwenen, maar per saldo is sprake van een behoorlijke uitbreiding. Het ontwerpbestemmingsplan met verplichtingen zonder tegenprestatie en de mogelijkheden voor handhavend optreden draagt aan uitbreiding van de landschapselementen qua omvang en kwaliteit niet bij en het werkt eerder averechts. Wil men écht iets bereiken, dan dient hier een redelijke tegenprestatie gedurende een gegarandeerde generatieduur (bijv. 25 jaar) tegenover te staan.

De dubbelbestemming 'Waarde landschapselement' binnen het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 2013 komt overwegend voor bij de enkelbestemmingen 'Agrarisch' en 'Agrarisch met Waarden'. In het ter visie liggende ontwerpbestemmingsplan zijn nieuwe en bestaande landschapselementen vastgelegd en naast voornoemde enkelbestemmingen 'Agrarisch' en 'Agrarisch met waarden', ook de overige bestemmingen 'Agrarisch- Agrarisch Bedrijf', 'Bedrijf', 'Bedrijf – Agrarisch loonbedrijf', 'Wonen', 'Tuin' en 'Recreatie-verblijfsrecreatie' onder de dubbelbestemming en dus de vergunningplicht gebracht. Voor cliënt geldt dit o.a. voor een haag binnen de bestemming 'Agrarisch – Agrarisch Bedrijf'. Bij wijzigingen in de bedrijfsvoering moet cliënt de mogelijkheid hebben deze haag te verwijderen of te verplaatsen. Dit regelen via een vergunning betekent extra administratieve lasten (dus extra werk en extra leges) én onzekerheid ten aanzien van uw beslissing. Verplichte handhaving van de landschapselementen op of nabij de bedrijfslocatie beperkt cliënt in de bedrijfsvoering en heeft een waardendrukkend effect op het object. Cliënt overweegt dan ook om bij ongewijzigde vaststelling hiervan een planschadeclaim in te dienen.

Nieuwe landschapselementen en beheer en onderhoud van bestaande landschapselementen

Agrariërs en burgers zullen in de toekomst veel terughoudender zijn in de aanleg van nieuwe landschapselementen en er zullen ook minder ANLb-overeenkomsten worden afgesloten voor beheer en onderhoud van bestaande en nieuwe landschapselementen bij Natuurrijk Limburg. Hierdoor zal het areaal aan

landschapselementen (aantal en omvang) en de kwaliteit zeker gaan afnemen, omdat er geen of veel minder beheer en onderhoud gaat plaatsvinden. De doelstelling van uw plan, namelijk behoud en een goed beheer van kwalitatieve landschapselementen binnen de gemeente Voerendaal alsmede bevordering van een uitbreiding wordt dan niet bereikt en heeft ons inziens, zoals eerder aangegeven, een averechts effect.

Informatiebijeenkomst d.d. 27 september 2023

Cliënt exploiteert landbouwgronden aan de Waalheimerweg te Klimmen, o.a. de percelen kadastraal bekend gemeente Voerendaal sectie O nrs. 57 en 58. Tijdens de informatiebijeenkomst heeft de aanwezige vertegenwoordiger namens de gemeente Voerendaal (een extern bureau) aangegeven dat hier landschapselementen waren voorzien alsmede zonnepanelen. Uit de verbeelding behorende bij het ontwerpbestemmingsplan is dit (visueel) niet te herleiden en ons inziens zijn hier geen landschapselementen aanwezig die beschermd moeten worden.

Cliënt wenst onderhavige percelen duurzaam te blijven gebruiken als landbouwgrond én voor de voedselvoorziening van hun agrarische bedrijf.

Plaatsing van zonnepanelen en/of aanleg van landschapselementen zijn dan ook niet acceptabel!

Verbeelding uit ontwerp 'Paraplubestemmingsplan landschapselementen' nabij Waalheimerweg

Tot slot

Wij zijn van mening dat in het ontwerpbestemmingsplan 'Paraplubestemmingsplan Landschapselementen' onvoldoende rekening is gehouden met de belangen van onze cliënt en zij hierdoor schade ondervinden. Door onvolledige transparantie worden ook landschapselementen beschermd die niet aanwezig zijn als ook de landschapselementen met onvoldoende landschappelijke waarden.

Wij verzoeken u het ontwerpbestemmingsplan 'Paraplubestemmingsplan Landschapselementen' **niet** vast te stellen dan wel volledig tegemoet te komen aan onze opmerkingen en deze in het vast te stellen bestemmingsplan op te nemen.

Met vriendelijke groet,

ing. M.H.F. (Marion) Wouters,
bedrijfsadviseur / specialist familiebedrijven

Bijlage: volmacht

VOLMACHT

Ondergetekende:

[REDACTED], in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door [REDACTED]
[REDACTED] gevestigd aan [REDACTED]

Verklaart hierbij last en volmacht te geven aan:

[REDACTED], medewerker van Arvalis BV, gevestigd en kantoorhoudende aan de
Europalaan 24 te 6199 AB Maastricht Airport, die door hem ten deze als gemachtigde wordt gesteld
met de macht van substitutie

Teneinde:

Voor hen werkzaamheden te verrichten in het kader van het bestemmingsplan
"Paraplubestemmingsplan Landschapselementen" van de gemeente Voerendaal welke betrekking
hebben op het indienen van een zienswijze alsmede de behandeling van beroep en het treffen van
alle andere rechtsmaatregelen welke hen gerade voorkomt met het recht van substitutie.

Opgemaakt in tweevoud te Klimmen, d.d.15-1..... 2024

[REDACTED]

[REDACTED]